

UVODNIK

Tahrir
u Beogradu

Sedam godina nakon revolucije u Tunisu, arapsko proleće doseglo je i Beograd, nakon što je zapalilo ustanke u Egiptu, Kini, Njujorku (famosni Okupaj) a preko Njujorka „kopi-pejst“ i u 82 grada širom sveta pa tako i u Ljubljani. U Ljubljani Okupaj nije bio „grasrut“ fenomen već više studentska vežba na katedri za analitičku politikologiju, podržana od grupica aktivista, zato je bio vrlo lokalizovan i relativno malobrojan. To nije slučaj sa Beogradom, koji je proteklih decenija zahvaljujući razularenom nacionalizmu bio glavni saveznik neoliberalizma u rasturanju Balkana. Ali desnici u Beogradu nikad nije uspelo sakupiti 80.000 ljudi, toliko nije mogao sabrati ni Okupaj u Njujorku, što znači da je Beograđanima dogorolo do nokata: besposlenost, besperspektivnost i politička tiranija opustošili su Srbiju do golih korica.

Okupaj je u Americi imao velike kulturno-političke efekte, međutim nije uspeo da mobilise radničku klasu i zato je u smislu pravih političkih promena bio neuspešan. Kao i Okupaj u Ljubljani ostao je na nivou studentske vežbe koju je platio Soroš, neka vrsta inkubatora levog-liberalizma, i stvaranje novog glasačkog tela Demokratske stranke.

Razlika između revolucije u Tunisu u kojoj su protesti bili zahvatili radničku klasu i doveli do talasa generalnih štrajkova i pokreta Okupaj je očigledna. Glavno pitanje uspešnosti protesta i pobuna sastoji se u njihovom klasnom karakteru: mogu li pokrenuti radnike ili će po karakteru ostati buržoaski. Protesti bez radnika su kao kafa bez kofeina: jeste vruće u grlu ali nema efekta.

Paralelno sa protestima ulicama Beograda odvija se dramatični štrajk radnika Goše, gde su radnici u beznanđu počeli da izvršavaju samoubistva. Na periferiji Beograda, u Rakovici, traje dugogodišnji štrajk radnika IMT. Zanimljivo je da niko od protestanata nije došao na ideju da se poveže sa radnicima koji u susedstvu štrajkuju. To pokazuje da je stepen organizovanosti radničke klase na nuli a i novodobni marksisti nisu pravog kova: mladi još ne znaju posao, ili su zavedeni, a stari čute jer nema ko da im štiti leđa (u Moskvi ne sedi Staljin nego Putin).

Zato američki ambasador može da uživa na svojoj teresi na Dedinju. Jeste, stvarno su zdrave te protesne šetnje-dobre su za cirkulaciju. 🔥

Uredništvo

IMPRESSUM

Novi borac – Jugoslovensku radničku tribinu uređuje međunarodna redakcija radničkih aktivista. Svoje priloge i reagovanja šalžite na adresu: novi.borac@gmail.com

„Protesti fascinantni i zanimljivi... Zdrav fenomen“

Kajl Skot, ambasador SAD u Beogradu, Politika 9.4.2017

LAŽNI ANARHIZAM U SLUŽBI
KAPITALA

(Ko preuzima proteste na Balkanu?)

April u Beogradu: 80.000 ljudi, koje nema ko da povede u pobedu

„Obezglavljenje pokreta („nećemo vođe“) se izjednačava sa njegovom navodnom nezavisnošću a ustinu baš to obezglavljenje čini pokret bezopasnim i upućuje na političku zavisnost od vlasti.“

Da bi odgovorili na pitanje ko stoji iza uzvikivanja parola „nećemo vođe“ a ponegde i organizacija „plenuma“, potrebno je podsetiti se ranijih protesta i pokreta a pre svega Tuzlanske radničke revolucije koja je februara 2014 zapalila celu Bosnu. Radnici pet tuzlanskih fabrika (Konjuh, Dita, Polihem, Poliohem i Gumara) koje su bile u postupku privatizacije, podržani narodom iz Tuzle ali i iz okolnih naselja, povelili su narod i omladinu protiv kantonalne i opštinske vlaste, a posredno i protiv vlade BIH. Istakli su jasne zahteve: **Nećemo Dejtonsku podelu BIH, nećemo privatizaciju, hoćemo narodnu vladu.** Došlo je do nereda, uništavanja imovine i paljevine, kantonalna vlast je pala a cela Bosna se zapalila. Nastupilo je bezvlašće. I tu ćemo, sred bezvlašća, za trenutak stati i rezimirati situaciju. Ona je bila sledeća:

1. Na delu je pobuna *radnika*, kojima se priključio narod
2. Radnici imaju svoje *vođe*, koji nisu bili *ad hoc* vođe već sindikalisti koji su godinu dana pregovarali sa vlastima i nakon propasti svih pregovora konačno se odlučili za pobunu
3. Radnici imaju jasne i dobro formulisane *zahteve*

Imamo dakle klasičnu revolucionarnu situaciju a ne bilo kakvu pobunu. U situaciji bezvlašća se otvaraju brojne mogućnosti, a šta se događa? Umesto formiranja narodne vlasti (zašta bi bila potrebna revolucionarna partija, a te nema) po celoj BIH su se rastrčali nekakvi politikolozi vičući na sav glas „Nećemo vođe“! Sa skupa u Sarajevu, politikolog Nermina

Mjagić, za TV Slovenije daje ovakvu izjavu: „Prošlo je vreme lidera, snaga je u direktnoj demokratiji“. Šta sad znači, kad jednoj pobuni koja ima svoju istoriju, svoje vođe i svoje zahteve, nametneš parolu „Nećemo vođe“? To znači negaciju pobune, njenih vođa i njenih zahteva. To *de facto* znači *preuzimanje* pobune i menjanje njenog klasnog karaktera. Pojavljuju se aktivisti partije *Lijevi* koji razvlače kablove, nose mikrofone i zvučnike i počinje organizovanje „plenuma“, institucije „direktno demokratije“ koja će navodno zameniti vođe. Evo šta je u Tuzli za lokalnu televiziju Slon izjavio politikolog sa tuzlanskog fakulteta dr. Damir Arsenijević: „Plenum je slobodan i otvoren način rada u kojem nema vođa... To je demokratski način donošenja odluka.“ Plenum su prenosili mediji. Na prvom plenumu u Tuzli bilo je 15 ljudi, na drugom 25, na trećem 700, na četvrom 6,500 (putem vide linka)... Jasno je da je u pitanju ne samo preuzimanje protesta već i njegovo razvodnjavanje, zaustavljanje. U masi pitanja „demokratske“ diskusije nestao je klasni karakter radničkih zahteva. Jedan od radničkih vođa glasno je negodovao: „Mi imamo radničke, sindikalne, zahteve. Što se mene tiče, ja se ograđujem od plenuma. Zahtjevi radnika su za plenum u drugom planu, oni forsiraju neke biciklističke staze. Ja ne znam kakav je to zahtjev?“ Jednog od aktivista Lijevih upozorili smo da je izjava tog radnika ostala neodgovorena, praktično ignorirana, on nam je odgovorio: „Znamo mi njega, on je plaćenik tajkuna Fahrudina Radončića. Za njegove interese on minira demokratiju.“ Znači, političko etiketiranje zamenilo je argumente... Na ovom mestu vredi primetiti da se Lijevi, baš kao i mnoge druge grupacije i par-

“Naši kolonijalni gospodari finansiraju i vlast, i opoziciju i alternativu – svi služe istom gazdi, a sukobi su folklor.”

tije levice kod nas, finansiraju od strane nemačke socijaldemokratije (Die Linke). Naši kolonijalni gospodari finansiraju i vlast, i opoziciju i alternativu – svi služe istom gazdi, a sukobi su folklor.

Pogledajmo sad beogradske proteste, koji nisu radnički već studentski i spontani (uz simbolično učestvovanje nekih sindikta), nemaju jedinstven program i imaju širok spektar zahteva koji služe kao izraz nezadovoljstva demokratijom ali nemaju određeni politički smer delovanja, i dok je tako, za vlast su bezopasni, a sam predsednik vlade je izjavio da će proteste tolerisati dok su „mirni“.

Suprotno očekivanjima koje imamo od marksista ovi izjavljuju da oni neće preuzeti proteste. Opet dolazi do izvikivanja parola „Nećemo vođe“. Marko Stričević objašnjava na sajtu Slobodni filozofski: „U jednom trenutku pokušala je da preuzme vlast krajnja desnica ali su ih ljudi u protesnoj povorci oterali uzvicima „nećemo vođe“ čime je naglašena nezavisnost protesnih događaja i oslabljenja tvrdnja o jačanju nacionalizma...“ Obezglavljenje pokreta se izjednačava sa njegovom navodnom nezavisnošću a ustinu baš to obezglavljenje čini pokret bezopasnim i upućuje na političku zavisnost od vlasti. A to nije kraj kontradiktornosti ove izjave koja u isto vreme dok govori o nepolitichnosti protesta, protestante tretira kao anarhistički kolektiv koji umesto vođa praktikuje „direktnu demokratiju“. Implantacijom lažnog anarhizma, neoliberalna država je preko svojih saradnika preuzimala proteste i u Sloveniji i Bugarskoj. 🔥

Dimitar Anakiev

Prizor iz Beograda, april 2017

100 GODINA OD OKTOBRA

Lav Trocki DIKTATURA PROLETARIATA

Odgovor Kauckom i socialdemokratiji (1)
(Drugo poglavlje knjige *Nasilje i komunizam, Lava Trockog, 1920*)

Lav Trocki

Ovako je Kaucki pisao pre približno deset godina. Jedina forma proleterske vlasti nije dakle socijalistička većina u građanskom parlamentu, već politička autokratija radničke klase, putem diktature. Veoma je jasno, da ako je naš cilj ukidanje privatne svojine nad sredstvima za proizvodnju, jedini put ostvarenja leži u koncentraciji državne moći i to tako da ona bude u potpunosti u radničkim rukama a zatim sprovođenje tranzicionog programa posebnim merama, koje vladajuća klasa ne izvodi kalkulacijom dugoročnih opštih principa već putem revolucionarne politike.

Nisu u pitanju delimične promene već sama egzistencija buržoazije, zato je diktatura neophodna. Ne postoji način da bi se o tome argumentovano dogovorili. Odlučujuća je upotreba sile. Naravno, diktatura proletarijata ne isključuje izdvojene dogovore ili određene kompromise, naročitu u slučajevima sitne buržoazije i seljaštva. Ali proletarijat može da sklupa kompromise tek onda kada ima vlast u svojim rukama i tako obezbedi sebi nezavisan položaj u odlučivanju gde popustiti a gde ostati čvrst, da bi se ispunio zadati društveni cilj.

Kaucki danas u potpunosti odbacuje diktaturu proletarijata kao „tiraniju manjine nad većinom“. To znači, da on prepoznaje u revolucionarnom režimu radničke klase one karakteristike koje pošteni socijalisti svih država sveta bez kolebanja opisuju kao diktaturu eksploatatora, kada joj skinemo masku formalne demokratije.

Napuštajući ideju proleterske diktature Kaucki zamenjuje pitanje osvajanja vlasti od strane radnika sa pitanjem osvajanja većine glasova socijaldemokratske partije na budućim izborima. Univerzalno pravo glasa, prema pravnoj zamisli parlamentarizma, izražava volju građana svih klasa jedne nacije, i, posledično, omogućava izglasavanje socijalizma. Dok se teoretska mogućnost socijalizma ne ostvari, socijalistička manjina mora biti podređena građanskoj većini. Fetišizam parlamentarne većine predstavlja brutalno negiranje, ne samo diktature proletarijata, već i marksizma i revolucije zajedno. Ako, u principu, moramo da podredimo socijalističku politiku misteriji parlamentarne većine ili manjine, to znači da, u zemljama gde prevladava parlamentarna demokratija, uopšte

“Ideju diktature proletarijata iskovali su Marks i Engels a Engels se je ove ideje tvrdoglavo držao i 1891, praktično do smrti – to je ideja da politička autokratija proletarijata predstavlja jedinu formu vlasti kojom radnici mogu upravljati državom.”

ne postoji mogućnost revolucionarne borbe. Ako većina izabrana u Švajcarskoj, na bazi univerzalnog prava glasa, usvoji drakonske zakone protiv štrajkača ili ako policija formalne većine u Americi puca na radnike, da li onda Švajcarski i Američki radnici imaju „pravo“ da protestuju organizirajući generalni štrajk? Jasno je da ne. Politički štrajk je oblik izvanparlamentarnog pritiska na „nacionalnu volju“ izraženu putem univerzalnog glasačkog prava. Istina je, samog Kauckog je sramota da sledi da kraja logiku svojeg novog političkog stava. Vezan ostacima prošlosti oseća se obavezanim da objavi mogućnost korekcije izbornih rezultata putem akcije. Parlamentarni izbori, na svaki način i po svim pravilima, kako ih razumeju socijalnidemokrati, u borbi radnika uopšte ne učestvuju; konflikti radničke borbe, njena odbacivanja, napadi, revolti - smatraju se mirođijama koji se dodaju parlamentarizmu, nekad više, nekad manje a nikad u potpunosti, kako je to slučaj u diktaturi.

Godine 1981, pred smrt, Engels, kako smo mogli čuti, tvrdoglavo je definisao diktaturu proletarijata kao jedini mogući oblik kontrole države od strane radnika. I Kaucki je više puta ponovio istu tvrdnju. A sada možemo videti jedan neverodostojni falsifikat koga podmeće Kaucki kada govori o diktaturi proletarijata kao originalnom izumu ruske revolucije.

Cilj određuje sredstva. Klasna borba mora biti vođena intezitetom koji obezbeđuje nadmoć proletarijata. Ako socijalna revolucija zahteva diktaturu – „koja je jedina forma koji obezbeđuje proletarijatu kontrolu nad državom“ - to znači da diktatura mora biti ostvarena po svaku cenu.

Da bi ste napisati pamflet o diktaturi potrebno je imati mastilo, pero, papir i dosta ideja u glavi. Međutim, da bi se diktatura sprovela u delo, i učvrstila, potrebno je sprečiti buržoasko podrivanje radničke države. Kaucki očito misli da se sav posao sastoji u pisanju srceparajućih pamfleta. A njegovo vlastito iskustvo podučilo ga je, da nije dovoljno okrenuti leđa radničkoj klasi da bi te građanstvo zavolelo.

Jedina mogućnost očuvati primat radničke klase je prisiliti buržuje naučene da vladaju, da shvate da je preopasno delovati

protiv diktature proletarijata, podrivali je putem spletke, sabotaže, pobuna ili putem stranih intervencija. Građanstvo, oboreno sa vlasti, mora biti naterano na poslušnost. Na koj način? Popovi zastrašuju ljude slikama pakla ali mi nemamo tu mogućnost. A čak ni crkva nije ostala samo na idejama već ju je uvek podupirala prava, materijalna, vatra Svete inkvizicije ili škorpioni demokratske države. Možda se Kautski oslanja na ideju da će buržoazija sići sa vlasti zbog griže savesti koja se u njegovim dramskim delima utelovljuje u like Svetog duha? Sa naše strane, mi mu jedino možemo obećati materijalnu pomoć ako se u stilu Imanuela Kanta odluči za sprovođenje humanitarne pomoći carstvu Denikina i Kolšaka (2). Na svaki način, tamo, na bojištu, Kaucki bi mogao da se uveri da kontra-revolucionari nisu ljudi bez karaktera i da im je šestogodišnji rat u vatri i dimu još više učvrstio karakter. Svaki belogardjac odavno je naučio jednostavnu istinu da je mnogo lakše obesiti komunistu na granu nego preobratiti se u veru Kauckog. Ta gospoda nisu opterećena sujeverjem, niti principima demokratije a ni vatreni zubi pakla ih ne impresioniraju - uprkos crkvenim ocima i zvaničnim učenjima svoju kombinovanu vatru šalju pravo na glave boljševika. Ruska Bela garda svojim delima podseća na Nemce i, kao i kod svih drugih belogardejcaca, optužbe i osramoćivanja nisu dovoljni - moraju biti slomljeni sredstvima nasilja.

Čovek koji iz principijalnih razloga odbacuje nasilje – tj. koji odbacuje mere nasilja i zastrašivanja prema naoružanim kontra-revolucionarima – mora da odbaci sve ideje o političkoj premoći radničke klase i njene revolucionarne diktature. Onaj ko odbacuje diktaturu proletarijata odbacuje socijalističku revoluciju i kopa grob socijalizmu.

Danas se Kaucki više ne bavi teorijom socijalne revolucije. Umesto toga on redovno uopštava klevete na račun revolucije i diktature proletarijata, zapravo podgreva stare predrasude Žana Žorea i Edvarda Bernštajna (3).

„Revolucija iz 1789“ piše Kaucki, „po sebi stavlja tačku na najznačajnije uzroke koji su opredelili njen grub i nasilan karakter i pripravila teren za nenasilne buduće revolucije“. Recimo da prihvatimo ovu tvrdnju i zaboravimo stravu i užase kojima je ugušena Komuna u Parizu, 1848. Recimo da takođe prihvatimo da je velika revolucija iz osamnaestog veka – koja je merama nemilosrdnog nasilja uništila vladavinu absolutizma, feudalizma i klerikalizma - stvarno otvorila put miroljubivijim i nenasilnim oblicima rešavanja društvenih problema. Ali čak i da usvojimo potpuno liberalan pogled na svet, pokazaće se da je naš tužilac potpuno u krivu; Ruska revolucija koja je kulminirala u diktaturu proletarijata, počela je na potpuno isti način kao i velika Francuska revolucija u osamnaestom stoleću. Naši praoci, u proteklim vekovima, upotrebljavajući sredstva revolucionarnog nasilja, nisu se opterećivali izumljanjem demokratskog puta ili lepših manira budućih revolucija. Moralni mandarin, Kaucki, morao bi da poštuje te činjenice i optuži naše pretke umesto nas. U tom smislu izgleda da je Kaucki napravio određene male ustupke. „Istina“, kaže on „nijedan poznavalac ne sumnja da vojne monarhije kakva je Nemačka, Austrija ili Rusija mogu biti drugačije svrgnute nego oružjem. Međutim, o tom pitanju se uvek manje razmišljalo (između koga?) na način krvavog prevrata a više je u prvi plan isticano klasično oružje radničke klase – masovni štrajk. A da bi značajan deo radničke klase, posle preuzimanja vlasti, mogao ponovo – kao na kraju osamnaestog veka – da da sebi da oduška i pribegne krvavom revanšu nije za očekivati. To bi značilo potpunu negaciju celokupnog progressa.“

Kao što vidimo, rat i serije revolucija bile su potrebne, u rukama nekih od najpotkovanijih teoretičara, da nas onesposobe

da sagledamo istinu o tome šta se događa u stvarnosti. Proizilazi da Kaucki ne misli da je Romanova ili Hohencolerna moguće svrgnuti miroljubivim sredstvima; istovremeno on vrlo ozbiljno zamišlja da vojna monarhija može biti srušena generalnim štrajkom – tj. miroljubivim demonstracijama golorukih ljudi. Uprkos Ruskoj revoluciji i rezultatima diskusije ove teme po svetu, Kaucki se, tako proizilazi, drži anarho-reformističkog pogleda na generalni štrajk. Mogli bismo mu ukazati na stranice njegovog časopisa, Neue Zeit, u kojem je pre dvanaest godina objavio da je generalni štrajk samo sredstvo mobilizacije radničke klase i njeno podizanje protiv neprijatelja, buržoaske države. Generalni štrajk ne može sam za sebe rešiti problem, iz prostog razloga zato što iscrpljuje proleterske snage brže nego snage protivnika, i zbog toga, pre ili kasnije, prisiljava radnike da se vrate u fabrike. Generalni štrajk dobija odlučujuću važnost jedino kao prethodnica oružanog konflikta između proletariata i snaga kontrarevolucije. Ali tek u daljim fazama sukoba, posle prelaza na put oružane borbe, može se ustanoviti cena u krvi koju revolucionarna klasa mora platiti da bi se domogla vlasti. Ali to što vlast mora da plati krvlju a takođe i prolivena krv radi konsolidacije vlasti, znači da proletarijat pored svojih žrtava mora i da ubija – o tome nijedan ozbiljan revolucionar nema sumnji. Objaviti da je postojanje određene borbe na život i smrt između proletariata i buržoazije „potpuna negacija celokupnog progres“, znači jednostavno da se je um jednog od najcenjenijih teoretičara našao u sumračnom stanju u kojem se stvari više ne raspoznaju.

Jedino putem lomljenja volje armija upućenih na radnike može revolucionarna klasa rešiti problem vlasti – osnovni problem svake revolucije. Generalni štrajk mobilizira obe strane, i omogućava prvu ozbiljnu procenu odnosa revolucionarnih snaga i snaga kontrarevolucije. Ali tek u daljim fazama sukoba, posle prelaza na put oružane borbe, može se ustanoviti cena u krvi koju revolucionarna klasa mora platiti da bi se domogla vlasti. Ali to što vlast mora da plati krvlju a takođe i prolivena krv radi konsolidacije vlasti, znači da proletarijat pored svojih žrtava mora i da ubija – o tome nijedan ozbiljan revolucionar nema sumnji. Objaviti da je postojanje određene borbe na život i smrt između proletariata i buržoazije „potpuna negacija celokupnog progres“, znači jednostavno da se je um jednog od najcenjenijih teoretičara našao u sumračnom stanju u kojem se stvari više ne raspoznaju.

Čak i kada govorimo o naprednijim i kulturno razvijenim zemljama sa utvrđenom demokratskom tradicijom absolutno ne postoji dokaz o opravdanosti istorijske argumentacije Kauckog. Istini za volju, njegova argumentacija nije nova. Nekada davno revizionisti marksizma su pokušali da formulišu princip po kome rast proleterskih organizacija u uslovima demokratije garantuje postepen i neprimetan – reformistični i evolucionistični – prelaz u socijalističko društvo – bez generalnih štrajkova i bez diktature proletarijata.

Kaucki, na vrhuncu svojih aktivnosti, uspeo je da pokaže da nezavisno od forme demokratije klasne kontradikcije kapitalističkog društva se sve više produbljuju i da taj proces bezuslovno vodi ka revoluciji i osvajanju vlasti od strane proletarijata.

Naravno, niko nije pokušao da unapred izračuna broj žrtava koje će izazvati borba revolucionarnog proletarijata i režima diktature. Međutim, jasno je da broj žrtava zavisi od snage otpora koji će pružiti klasa vlasnika. Ako je Kaucki želio reći da demokratsko vaspitanje nije oslabilo klasni egoizam buržoazije, objašnjenje prihvatamo bez prigovora.

Ako je želeo dodati, da je imperijalistički rat, koji se vodio, uprkos demokratiji, pune četiri godine, doneo degradaciju morala i prisilio ljude u nasilne metode i akcije ogolivši buržoaziju da zadnjih tragova svesti naređujući masovne destrukcije ljudi i humanosti-i tu on takođe ima pravo.

Sve je ovo gola istina. Ali, pored toga, borba se odvija u realnim uslovima. Angažovane snage nisu neka apstraktna buržoazija i proletarijat, nalik na manekene stvorene u retorti Wagner-Kaucki već se stvarni proletarijat bori protiv stvarne buržoazije, kakvi su izašli iz zadnje imperijalističke klanice.

U činjenici nemilosrdnog građanskog rata koji se raširio po celom svetu (4) Kaucki vidi samo rezultat fatalne greške „taktički iskusne“ Druge internacionale.

„U praksi, već duže vreme“, piše on, „otkako marksizam kontroliše socijalistički pokret, ovaj, u odnosu prema svetskom ratu, bio je, nasuprot velikim aktivnostima, predodređen za veliki poraz. I ideja o obezbeđenju pobjede sredstvima nasilne dominacije potpuno je nestala iz njenih redova.“

„Veliki doprinos u vezi toga bila je činjenica da je u doba kada je marksizam dominirao socijalističkim učenjem, demokratija u Zapadnoj Evropi pustila duboke korene i počela da se na kraju menja u poverenja vrednu osnovu političkog života.“

U ovoj „formuli progres“, nema ni jedne mrvice marksizma. Stvarni proces klasne borbe i njen materialni konflikt izgubio se u marksističkoj propagandi, koja, zahvaljujući demokratiji, garantuje, ma nemojte mi reći, bezbolan prelaz ka novom i „mudrijem“ poretku. To je najvulgarniji liberalizam, zadocneli komad racionalizma u duhu osamnaestog stoleća – sa tom razlikom da su ideje Kondorseta zamenjene vulgarizovanim Komunističkim manifestom. Cela istorija razrešava se na beskonačno dugom printanom papiru a centar ovo „humanog“ procesa ispostavlja se da je neizbrisana školska tabla Kauckog.

Boljševici su prikazani kao primer radničkog pokreta u periodu Druge internacionale, koji, idući napred pod zastavom marksizma, nikad nije doživeo veliki poraz - kolikogod namerno prkosio. A zar nije celi radnički pokret, proletari celog sveta, i sa njim celokupna čovečija kultura, doživeo veliki poraz avgusta 1914. kada je istorija prozvala da se polože računi svih snaga i potencijala socijalističkih partija - među kojima, kako nam je rečeno, vodeću ulogu ima marksizam - „o čvrstom demokratskom temelju“. Te partije su prikazale bankrot (5). Značaj njihovog prethodnog rada, koga Kaucki neprestano pokušava da prekreči – lične adaptacije, odricanje od „ilegalnih“ aktivnosti, odricanje od otvorene borbe, nade položene u demokratiju kao putu bezbolnih revolucija – sve to je palo u vodu. U strahu socijaldemokrata od otvorenog sukoba, držeći mase nazad od otvorenog sukoba, razvodnjavajući diskusije o generalnom štrajku, partije Druge internacionale pripremale su svoj užasan kraj; zato što nisu mogle da pomaknu ni jedan prst da bi sprečili najveću katastrofu u istoriji sveta, četiri godine imperijalističkog klanja zasenile su nasilan karakter građanskog (revolucionarnog prim.prev) rata. I zaista, potrebno je nataknuti vunenu kapu ne samo preko jednog oka već i preko nosa i ušiju, da bi mogli danas, posle neslavnog kolapsa Druge internacionale, i posle sramotnog bankrota vodeće partije – Nemačkih socijalnih demokrata – posle krvavog ludila svetske klanice i posle gigantskih razmaha revolucionarnog rata, da bi postavili nama nasuprot, dubinu, odanost, miroljubivost i treznost Druge internacionale, čijeg nasleđa još ne možemo da se oterasimo. 🍎

Preveo: Novi borac

- /1/ Karl Kaucki (1854-1938) austrijski i nemački socijaldemokrat, vođa Druge internacionale, podržao ratne kredite Nemačke.
- /2/ Denikin i Kolšak su dvojica od belogardističkih generala protiv kojih je Trocki, komandant Crvene armije, ratovao 1920.
- /3/ Žan-Žore (1859-1914) francuski socijalista koga su nacionalisti ubili zbog pacifizma, Eduard Bernstein (1850-1932) nemački socialdemokrat i reformator marksizma
- /4/ Ruska revolucija i kontrarevolucija
- /5/ Izglasavanje ratnih kredita kojima su zapadne socijaldemokratije podržale Prvi svetski rat.

Rudari u Obročištu pobedili multinacionalku

Uspešan štrajk rudara u Bugarskoj

„Nakon sedam dana štrajka rudara rudnika mangana u Obročištu, zakupnik rudnika, britanska kompanija Euromangan AD, pristala je na sve zahteve štrajkača.“

Od 9 do 16 marta štrajkovalo je 180 rudara rudnika Mangana u Obročištu, opština Balčik, Dobrička regija, na severoistoku Bugarske. Vrhunac štrajka bio je 15. marta kada su rudari za pola sata zatvorili magistralu od Dobriča do Albene na Crnom moru. Cilj zatvaranje magistrale bio je pridobiti pažnju medija i probiti medijsku blokadu. Glavni zahtevi rudara bili su povećanje plata za 30% (radili su za mesečne plate od 230 do 305 EUR), bolje plaćanje noćnog rada (bili su plaćeni 12 dodatnih centi za svaki sat noćnog rada, što znači da su za 8 časovnu noćnu smenu dobili manje od jednog eura dodatka!) i produženje godišnjeg odmora sa 25 na 30 dana, sa mogućnošću dodatnih 5 dana godišnjeg odmora u zavisnosti od težine posla. Pored toga zahtevali su redovne isplate plata (od avgusta 2016 plate su bile neredovne), plaćen topli obrok i plaćen put od kuće do rudnika. Ovih 180 radnika iskopalno je u zadnjih pet godina 2 miliona tona mangana, koji na svetskom tržištu vredi 1.94\$ po kilogramu. Prosta računica kaže da radnici od iskopane rude nisu za svoj rad dobili niti 1 promil (1%) ostvarene vrednosti. Ogroman profit ostvaren u rudniku mangana Obročište odliva se u džepove Britanaca, verovatno neke mrvice dobije i kompradorska vlast, a radnici dobiju manje nego mrvice. Zanimljivo je da uprava rudnika nije dozvoljavala radnicima da se organizuju u sindikat, ali su rudari ipak uspeali da organizuju štrajk i da se posle štrajka priključe Konfederaciji nezavisnih sindikalnoj grupaciji u Bugarskoj, koja broji 275 762 članova i ima 100-godišnju tradiciju (U Bugarskoj je samo 20% radnika učlanjeno u sindikate, a 30% radnika radi na osnovu kolektivnih ugovora. Za poređenje, na osnovu podataka ETUI, u Hrvatskoj je 61% radnika učlanjen u sindikate, a 31% ima kolektivne ugovore, dok je u Austriji 95% radnika učlanjeno u sindikate, a kolektivne ugovore ima 28% radnika, u Švedskoj 88% radnika je u sindikatu dok 70% radnika radi na osnovu kolektivnog ugovora!)

Ipak, moramo reći, da bugarski rudari i bez podrške KNSB imaju veliku moć u svojim rukama. Oktobra 2016 se je 100 rudara rudnika uglja Bobov Dol, kraj Čustendila u zapadnoj Bugarskoj, zabarikadiralo na platformi 400 metara pod zemljom u znak solidarnosti sa 750 otpuštenih rudara. Nakon samo nekoliko dana blokade rudnika uprava je pristala da vrati na posao svih 750 rudara. Razlog ovako velike političke moći je u rudnom bogastvu Bugarske. Bugarski rudnici uglja, bakra, cinka, olova, bizmuta, zlata i srebra su među 20 najbogatijih u svetu a među 5 najbogatijih u Evropi. (Samo zlata bugarski rudari iskopaju više od 5 tone godišnje, što ih postavlja na treće mesto u Evropi odmah iza Finske i Švedske /1/). U bugarskim rudnicima zapošljeno je 24.000 radnika a oni zapošljavaju još 120.000 radnika u drugim industrijskim granama i servisnim službama. Iskopana ruda u Bugarskoj učestvuje sa 27% procenta u godišnjem profitu bugarske privrede (GVA, Gross value-added)/2/. Jasno je kakav potres izazove štrajk stotina bugarskih rudara međunarodnom kapitalu ali i bugarskom društvu. Međutim, profit gotovo u celini otiče u inostranstvo, najviše u Britaniju. Posle pada komunizma bugarski rudnici su bili pozatvarani i uništeni a zatim prodani u bescenje stranom kapitalu i domaćim tajkunima, tako da tek od 2010 rudarstvo stupa ponovo na scenu bugarske privrede a bugarski rudari – gurnuti u bezočnu eksploataciju – kroz klasnu borbu, pre svega štrajkove, postaju sve više svesni svoje političke moći. 🍎

M. Milanov

/1/ <http://www.indexmundi.com/>

/2/ <http://www.mining.com/>

RADNIČKA PROPAGANDA

KLASNA BORBA U MAĐARSKOJ NA PRIMERU CEU

“Pre nekoliko dana mađarska vlada je najavila novi zakon, kojim se zabranjuje ne-evropskim univerzitetima da izdaju mađarske diplome, bez bilateralnog sporazuma između Mađarske i zemlje porekla univerziteta, ako univerzitet ne funkcioniše u svojoj zemlji, u slučaju koji nas zanima to su SAD. Ovaj zakon je izglasan juče.”

Zakon se u prvom redu tiče CEU (Centralno evropski univerzitet), koji je osnovan 1991. od strane Amerikanca mađarskog porekla Džordža Soroša. Kao što je poznato, univerzitet radi isključivo u Budimpešti od 2004. a njegove diplome priznate su u Evropskoj uniji i Sjedinjenim državama. Univerzitet funkcioniše zahvaljujući američkoj donaciji od 550 miliona eura, što omogućava završetak studija većini studenata. Kotizacija je veoma visoka, 4-5.000 eura po semestru. Za 25 godina CEU je obučio 14.000 studenata, koji su preko nastave na engleskom jeziku, postali elita u srednjoj Evropi – uključno sa članovima mađarske vlade... Sam Viktor Orban dobitnik je stipendije fondacije Soroš.

Zahvaljujući “bolonjskih reformi” visokoškolskog studija, u Mađarskoj, kao i drugde, univerzitetsko znanje postalo je luksuz, zbog neoliberalne politike; to posebno važi za decu radnika čija prosečna plata je 2016 u Mađarskoj bila samo 560 eura.

Na delu je posebna vrsta rata između Soroša i vlade Mađarske. Slediće naravno direktiva EU a i vlada SAD nastaviće da uništava našu sistem edukacije i zdravstva, zajedno sa ratovima koje vodi u inostranstvu.

Preko 10.000 ljudi demonstriralo je u Budimpešti, u nedelju 2. aprila, protiv zakona koga smatramo “političkim vandalizmom” od strane predsednika i rektora univerziteta. Mišel Ignatiev, bivši šef kanadske liberalne partije, takođe i ambasador SAD u Mađarskoj izrazio je podršku univerzitetu. Naravno da nije za autonomiju svih univerziteta, već samo CEU. Većina demonstranata nema veze sa CEU. Ako ih pitate “Zašto ste ovde?” odgovoriće: “Protestujem protiv diktature” ili “Protiv uništavanja stručnih kadrova”, “Protiv rušenja sistema javnog zdravstva i socijalnih prava”, “Protiv kataklizme obrazovanja”, “Protiv svih arogantnih odluka koje se donose bez nas”, “Protiv gušenja slobode”! 🍌

Judit Somi

Štrajk stjuardesa British Air waysa

BRUTALNO ISKORIŠĆAVANJE RADNIKA BRITIŠ ERVEJZA

Direktor prima mesečnu platu 635.000, a radnici 1.400 EUR.

Štrajk radnika podržavaju partije koje su za ostanak Britanije u EU.

Godinu dana sindikat Unite (Zajedno) kabinskih radnika Britišk Ervejza bezuspešno pokušava da pregovara o povećanju plata kabinskog osoblja kombinovane flote, zato su 2.900 radnica i radnika (od ukupno 4.000) tj. 72,5% od 10. januara 2017 počeli sa štrajkom. Ceo problem počeo je 2010, kada je kompanija uvela program „štednje“ i sa njime takozvanu „kombinovanu flotu“ kabinskog osoblja. To je osoblje sa fleksibilnom kombinacijom letova (i dugih i kratkih) tj. lete po potrebi službe za približno 4 do 5 puta manju platu od osoblja u tradicionalnim programima, koji su zamrznuti i radiće samo do penzionisanja kadrova. Ako je stjuardesa ranije, u klasičnom programu, primala između 4.500 i 5.800 eura u novom programu, u težim uslovima rada, prima samo 1.400 a sa dodacima, ako dosta leti, najviše 1.800 eura. To tako u Londonu košta sedmična korpa namernica za četvoročlanu porodicu. Zato osoblje kombinovane flote Britišk Ervejza mora da radi dopunske poslove da bi preživelo, što vrlo često znači 6 radnih dana u sedmici a neki rade i 7 dana sedmično, bez dana odmora. Čak 75% radnika kombinovane flote ima zdravstvene probleme. Generalni sekretar sindikata Unite, Len Meklaski, nedavno je izjavio da se pad standarda radnika Britišk Ervejza u vreme „štednje“ može uporedi jedino sa padom standarda radnika u Grčkoj. Kompanija u pregovorima nudi maksimalno povećanje od 39 EUR bruto na mesec, ako radnici pristanu na dodatne obaveze, što je sindikat odbacio.

Kompanija Britišk Ervejz koja brutalno iskorišćava svoje radnike, ima godišnji profit od 2,5 milijardi eura i plate njenih direktora su astronomske, ali radnicima isplaćuje „crkavice“ („poverty pay“). Britišk Ervejz radije plaća iznamljivanje kadrova malim aviokompanijama kao što su Tompson ili Tomas Kuk nego da poveća plate svojim radnicima. Za 26 dana štrajka platili su 1,2 miliona eura pozajmljujući tuđe osoblje postupkom koje se naziva „wet leasing“ („mokra pozajmica“) a koji je u mnogim zemljama zakonom zabranjeno premošćivanje štrajkačkih problema. Koliko novca Britišk Ervejz ulaže u medijsku blokadu štrajka nije poznato ali za sada uspeva da izoluje štrajk od javnosti, jer su dosad informacije o štrajku bile retke i uglavnom objavljene u manjim medijima ili izvan udatih termina. Ljudi u Britaniji malo ili nimalo znaju da hiljade njihovih zemljaka štrajkuje u nacionalnoj avio kompaniji. Sindikat Zajedno je ipak uspeo da napravi prodor u javnost i to parlamentarnim putem. Na zahtev nekih poslanika

“Na zahtev nekih poslanika medijska blokada štrajka je bila tema u parlamentu a 37 parlamentaraca je potpisalo peticiju podrške radničkom štrajku i javno izrazilo mišljenje da je odnos plate rukovodstva i radnika u Britišk Ervejsu nemoralan i neprihvatljiv. Medju potpisnicima bilo je najviše članova Partije rada (16), Škotskih nacionalista (12), Partije Velsa (1), Socijalnih demokrata (1) i nezavisnih poslanika. Zanimljivo je da štrajk podržavaju partije koje su za ostanak Britanije u Evropskoj uniji.”

medijska blokada štrajka je bila tema u parlamentu a 37 parlamentaraca je potpisalo peticiju podrške radničkom štrajku i javno izrazilo mišljenje da je odnos plate rukovodstva i radnika u Britišk Ervejsu nemoralan i neprihvatljiv. Medju potpisnicima bilo je najviše članova Partije rada (16), Škotskih nacionalista (12), Partije Velsa (1), Socijalnih demokrata (1) i nezavisnih poslanika. Zanimljivo je da štrajk podržavaju partije koje su za ostanak Britanije u Evropskoj uniji.

Sindikati ostalih zaposlenih u avio prevozu štrajk pomažu materijalnim donacijama za hranu i nadoknade štrajkačima ali direktna štrajkačka solidarnost nije na vidiku. Štaviše, neki piloti za velike honorare od 200 eura na sat zamenjuju po potrebi stjuardese.

Štrajkači su međutim direktnu pomoć dobili od lokalnog fudbalskog kluba u Hillindonu, koji im je ponudio svoj stadion i prostorije za organizacione i logističke potrebe. U moralnom i praktičnom smislu ta pomoć mnogo znači, jer nije lako boriti se sam protiv giganta koji u šaci drži velike deo britanske politike. Ukoliko štrajkači izdrže do letnje sezone, njihove šanse za pobjedu postaju realne. 🍌

Priredio: Nazim Bešeskija